

Internal Audit
Practitioner

CIA®

CRMA®

88

Elevating
Impact

www.theiia.org

Sürekli Mesleki Eğitim Politikası

Sertifikasyon ve Yeterlik Programları İçin Gereklilikler

The Institute of
Internal Auditors
Global

İçindekiler

1. Giriş	3
2. Yıllık Raporlama Dönemi	3
3. Yıllık Bildirim Gereklilikleri.....	3
3.1. Yıllık CPE saatleri.....	4
3.2. Etik Eğitimi	4
3.3. <i>Standartlara</i> Uygunluk.....	5
3.4. Etik Kurallara Uyum Beyanı	5
3.5. Zorlayıcı Koşullara Bağlı Muafiyetler	5
4. Geçerli CPE Faaliyetleri	5
4.1. Eğitim Programları	5
4.1.1. CPE Saatlerinin Ölçülmesi	6
4.1.2. Eğitim Konusu Alanları	6
4.2. Diğer Geçerli Faaliyetler	7
4.2.1 Sınavları Geçmek.....	7
4.2.2. Yayın yazarlığı veya Yayınlara Katkıda Bulunmak	8
4.2.3. Yayınları Çevirmek.....	8
4.2.4. Sözlü Sunumlar Yapmak	9
4.2.5. Gönüllü Konu Uzmanı Sıfatıyla Katılımda Bulunmak.....	9
4.2.6. Dış Kalite Değerlendirmeleri Yapmak	10
5. CPE Bildirim Süreci	10
5.1. CPE Bildirim Ücreti	11
5.2. Yıllık Bildirim Süresinin Bitiş Tarihi.....	11
5.3. Gerekli CPE Saatlerinin Kazanılmaması ya da Bildirilmemesi	11
6. CPE Kayıtlarının Muhafaza Edilmesi	12
6.1. CPE Denetimi.....	12

1. Giriş

İş dünyası, iç denetçilerin çalıştıkları kurumların ihtiyaçlarını karşılama yöntemlerini etkileyen süregelen değişikliklerle ve yeni risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu sebeple, iç denetçilerin mesleki güvence ve danışmanlık hizmeti sağlayabilmek için sahip olmaları gereken bilgi ve yetkinlikler sürekli olarak gelişmektedir. *Uluslararası İç Denetim Meslekî Uygulama Standartları (Standartlar)*, iç denetçilerin sürekli mesleki gelişim programları vasıtasıyla bilgilerini, becerilerini ve diğer yetkinliklerini artırmasını şart koşmaktadır. Bu koşul sayesinde, iç denetçilerin devamlı büyüyen ve dinamik iç denetim mesleği alanında daima yetkin olmaları sağlanır.

Ayrıca, IIA kanalıyla bir mesleki sertifika/yeterlik belgesi almaya hak kazanan kişilerin (bundan böyle kısaca “sertifika sahipleri” olarak anılacaklardır) sürekli mesleki gelişime katılmaları gerekmektedir. Bu doküman, aşağıda verilen IIA sertifikalarına ve yeterliklerine yönelik sürekli mesleki eğitim (CPE) şartlarını özetlemekte ve sertifikalarının geçerliliğini korumak isteyen sertifika sahiplerinin izlemesi gereken CPE bildirim sürecini açıklamaktadır.

- Sertifikalı İç Denetçi® (CIA®).
- Kontrol Öz-Değerlendirme Sertifikası® (CCSA®).
- Sertifikalı Kamu Denetçisi® (CGAP®).
- Sertifikalı Mali Hizmetler Denetçisi® (CFSA®).
- Risk Yönetimi Güvencesi Sertifikası® (CRMA®).
- İç Denetim Liderliğinde Yeterlik® (QIAL®).

2. Yıllık Raporlama Dönemi

Yıllık raporlama dönemi her yıl 1 Ocak'ta başlar ve 31 Aralık'ta sona erer. CPE raporlaması CCMS aracılığıyla her yıl 31 Aralık tarihine kadar tamamlanmalıdır.

Yeni sertifika almış kişiler için, ilk raporlama dönemi sertifikanın verildiği tarihte başlar ve bir sonraki yılın 31 Aralık tarihinde sonlanır (Örneğin, 20 Şubat 2022 tarihinde yeni sertifika alan bir kişi 2022'de CPE kazanmaya başlayabilir ancak 31 Aralık 2023 tarihine kadar CPE raporlaması gerekmez).

3. Yıllık Bildirim Gereklilikleri

IIA sertifikalı kişilerin bu dokümanda belirtilen CPE gerekliliklerini karşıladıkları konusunda her yıl bizzat teyit vermelerini talep etmektedir. Yıllık bildirimle ilişkin gereklilikler, sertifika sahibinin hali hazırda mesleki olarak *faal* (aktif olarak iç denetim ya da iç denetimle ilişkili faaliyetlerde bulunan kişiler), *faal olmayan* (aktif olarak iç denetim ya da iç denetimle ilişkili faaliyetlerde bulunmayan kişiler) veya meslekten *emekli* (işgücüne artık katkıda bulunmayan ve mesleğini icra etmeyen kişiler) olup olmadığına göre değişiklik göstermektedir. Emekliler, emekli oldukları süre boyunca tüm bildirim gerekliliklerinden muaf tutulurlar. Emekli olduğu takdirde, sertifika sahibi, durum değişikliği formunu Sertifikasyon Aday Yönetim Sistemi (CCMS) kanalıyla ibraz ederek IIA'yı bu konu hakkında bilgilendirmekten sorumludur.

IIA sertifika sahipleri, sertifikalarının aktif durumunu devam ettirmek için (mesleki olarak faal olan veya olmayan):

- Gerekli CPE kredi saatlerini tamamlamalı ve her yıl belirlenen tarihe kadar beyan etmeli ve belgelendirmelidirler. (Özel gereklilikler, kişilerin hangi sertifika/yeterlik belgesine sahip olduklarına ve mesleki olarak faal olup olmadıklarına göre değişiklik gösterebilir).
- Her yıl, en az iki saatlik etik eğitimi almalı ve bunu beyan etmelidirler.
- *Standartlara* uygun olup olmadıklarını belirtmelidirler.
- IIA Etik Kuralları'na bağlı kalmalı ve bu kurallara uygunluklarını beyan etmelidirler.

Zorlayıcı koşullara bağlı muafiyetlerin yanı sıra, bahsi geçen gerekliliklerin her birine ilişkin detaylı bilgiler de aşağıdaki bölümlerde bulunabilir.

3.1. Yıllık CPE saatleri

Gerekli yıllık CPE saatlerinin sayısı, sahip olunan sertifikaya/yeterliğe ve sertifika sahibinin aşağıdaki tabloda belirtildiği gibi mesleki olarak faal olup olmadığına göre değişiklik göstermektedir.

Bildirim Durumu	Tanım	Sertifika / Unvan Kullanıyor mu?	CIA Unvanı için Gerekli CPE Saatleri	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL için Gerekli CPE Saatleri
Mesleki olarak faal	İç denetim veya ilişkili faaliyetlere aktif olarak katılmaktadır.	Evet	40	20
Mesleki olarak faal değil	İç denetim veya ilişkili faaliyetlere aktif olarak katılmamaktadır.	Evet	20	10

Birden fazla sertifika/yeterliğe sahip kişiler CCSA, CGAP, CFSA, CRMA ve QIAL için kazandıkları CPE saatlerini CIA sertifikası için gereken CPE saatleri yerine saydabilirler. Başka bir deyişle, mesleki olarak faal olan denetçinin CIA ve CRMA sertifikasını birlikte elinde bulundurması ve iç denetim ve risk yönetimi güvencesi ile ilgili 40 saatlik eğitimi tamamlaması halinde, bahsi geçen saatler, hem CIA hem de CRMA sertifikalarına ilişkin CPE yükümlülüklerini karşılamak için kullanılabilir.

Aşağıdaki [Geçerli CPE Faaliyetleri](#) bölümünde, sertifikalı bireylerin CPE saatleri kazanabileceği eğitim programı kriterleri, CPE saatlerinin nasıl ölçüldüğü, kabul edilen müfredat programı ve diğer faaliyetlerle ilgili daha fazla bilgi sunulmaktadır.

3.2. Etik Eğitimi

Sertifikalı bireylerin, etik konusunda odaklanan iki CPE saatini tamamlamaları gerekmektedir. Katılım sağlanan etik eğitimi saatleri, toplam yıllık CPE gereksinimine sayılabilir. IIA, bireyin bu eğitimi nereden alması gerektiğini belirtmez. Ancak, eğitim raporlama dönemi içinde yıllık olarak alınmalıdır.

3.3. Standartlara Uygunluk

Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), sertifika sahiplerinin *Standartlar* da dâhil IIA'nın Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ)'nin Zorunlu Rehber unsurlarını bilmesini ve bunları kavramasını şart koşmaktadır. IIA, sertifika sahiplerini mümkünse *Standartlar*la ilgili eğitimler almaları yönünde teşvik eder. Sertifika sahipleri, en azından, her yıl *Standartlar*ı gözden geçirmeli, iç denetim hizmetlerini bu *Standartlara* uygun olarak yerine getirip getirmediğini saptamalı ve *Standartlara* uygunlukları veya aykırılıkları konusunda IIA'ya bildirimde bulunmalıdırlar. (*Standartlara* aykırılık, bireyin sertifikasyon statüsünü inaktif hale getirmeyeceği gibi başka türlü negatif sonuçlara da yol açmaz.)

3.4. Etik Kurallara Uyum Beyanı

Sertifika sahipleri, IIA'nın Etik Kuralları'na uymalı ve haklarında herhangi bir adli hüküm bulunuyorsa bunu bildirmelidirler. Daha kesin olarak ifade edersek, sertifika sahipleri, yılda bir kez, aşağıdaki beyanlarda bulunmakla yükümlüdürler.

- IIA'nın Etik Kuralları'na daima uyacağım.
- IIA'nın itibarını hiçbir surette zedelemeyeceğim ya da herhangi başka bir yolla kurumun namına gölge düşürmeyeceğim.
- Etik konusunda tavsiye edilen iki saatlik eğitimi tamamladım.
- Bir önceki bildirim döneminden bu yana benimle ilgili herhangi bir adli hüküm verilmediğini teyit ederim. (Sertifika sahipleri, aynı zamanda, bir önceki bildirim döneminden bu yana aldıkları adli hükümler hakkında detaylı bilgileri de vermekle yükümlüdürler.)

3.5. Zorlayıcı Koşullara Bağlı Muafiyetler

Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), talep edilmesi üzerine, ortada askerlik hizmeti ya da birtakım şahsi zorluklar gibi geçerli bir sebep var ise, sertifika sahiplerinin bildirim koşullarından kısmi veya tam muafiyetten yararlanmalarına izin verebilir. Zorlayıcı koşullara bağlı herhangi bir muafiyet talebi dosyası gözden geçirilmeden önce, buna ilişkin destekleyici belgelerin sunulması gerekmektedir. Muafiyet talebinde bulunan sertifika sahipleri, CPE bildirim süresi bitmeden önce, muafiyeti gerektirdiğini inandıkları özel durumu CCMS (Sertifikasyon Aday Yönetim Sistemi) kayıt sistemine kaydetmelidirler. Tüm sertifika sahipleri, IIA'nın <https://global.theia.org/certification/enrolled/Pages/Access-CCMS.aspx> internet adresi aracılığıyla CCMS sistemine erişebilirler. Enstitümüze bağlı sertifika sahiplerinin, TİDE ofis ile irtibata geçmeleri gerekmektedir (tide@tide.org.tr).

4. Geçerli CPE Faaliyetleri

IIA, sertifika sahiplerinin CPE gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla nitelikli eğitim programları seçerlerken yüksek mesleki standartları korumalarını bekler. Sertifika sahipleri, CPE saatlerini kazandıkları programların Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB)'nce belirlenen rehberlere uygun olmasını sağlamaktan sorumludurlar.

4.1. Eğitim Programları

Sertifika sahiplerinin CPE saatlerini kazanmak için izledikleri en yaygın yollardan biri eğitim programlarını tamamlamaktır. Öyle ki, sertifika sahipleri, gerekli yıllık CPE saatlerinin tümünü bu tip programlara katılarak kazanabilirler. Bu sebeple, Mesleki Sertifikasyon Kurulu, eğitim programlarının yüksek kalite standartlarını korumasını sağlamak için birtakım kriterler belirlemiştir. Bir CPE programının Mesleki Sertifikasyon Kurulu'na kabul edilebilir addedilebilmesi için bu programın aşağıdaki tüm kriterleri karşılaması gerekmektedir:

- Sertifika sahibinin mesleki yetkinliğine doğrudan doğruya katkıda bulunan bir resmi öğrenim programı olmak.
- Katılımcıların ulaşması gereken bilgi düzeyini ya da programın tamamlanması üzerine sergilenecek yetkinlik düzeyini gösteren program hedeflerini açıkça belirtmek.
- Program için uygun olması halinde, eğitim veya deneyim ön koşullarını açıkça belirtmek.
- İlgili konu ya da öğretim tasarımında uzman olan bireyler tarafından geliştirilmiş bir program olmak.
- Mevcut program içeriğini sunmak.
- Programın başarıyla tamamlandığına ya da programa katılım gösterildiğine ve yeterli sayıda CPE saatlerinin kazanıldığına dair belge sunmak (örneğin, programı tamamlama sertifikası).

Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), yukarıda bahsi geçen kriterleri karşılayan mesleki eğitim ve gelişim programlarını kabul etmektedir. PCB'nin kabul ettiği programlar aşağıda sunulmaktadır:

- Ulusal ya da yerel denetim veya muhasebe organizasyonlarının verdiği seminerler ve konferanslar.
- Ulusal ya da yerel denetim veya muhasebe organizasyonlarında ve bunların şubelerinde yapılan toplantılardaki teknik oturumlar (örneğin, IIA'nın yerel Enstitü toplantısı sırasında verilen eğitimler).
- Yukarıda bahsi geçen eğitim programı şartlarını karşılayan kurum-İçi resmi eğitim programları.
- Diğer meslek kuruluşları ya da kurumlarının verdiği, ilgili sektöre özgü eğitim programları.
- Bir adayın, 4 yıllık üniversite eğitimi derecesi veya eşdeğerini almaya hak kazanmak için öngörülen sınav şartını yerine getirmek amacıyla aldığı dersler hariç olmak kaydıyla, yüksekokul ya da üniversitede geçilen dersler (kredili veya kredisiz dersler).
- Tamamlama sertifikaları da dâhil program kriterlerini karşılayan iç denetimle ilgili resmi yazışma ve bireysel-çalışma programları.

4.1.1. CPE Saatlerinin Ölçülmesi

CPE programına katılım, 50 dakikalık bir katılım süresi 1 CPE saatine tekabül edecek şekilde programın gerçek süresine göre ölçülecektir. Bir programın 50 dakikadan az olması halinde, katılımcılar, 10 veya 25 dakikalık süre kademeleriyle CPE saatleri kazanabilir ve bunu sistem üzerinden beyan edebilirler. Bölümlerin 50 dakikadan daha kısa olduğu CPE faaliyetleri için, bölümlerin toplamı bir tam program olarak değerlendirilebilir. Örneğin, beş adet 25 dakikalık mesleki eğitim kursu 125 dakikaya tekabül edecek olup 2,5 CPE saati olarak sayılmalıdır.

4.1.2. Eğitim Konusu Alanları

Sertifika sahipleri, yukarıda bahsi geçen kriterleri tamamıyla karşılayan ve sertifika sahiplerinin ellerinde buldukları sertifika/yeterlik belgelerinin de kapsadığı alanlarla ilgili müfredat programı sunan CPE programlarını bulmalı ve bu tip programlara katılmalıdırlar. Genel olarak, mevcut sertifikasyon sınav müfredatında bulunan alanlar kabul edilebilir niteliktedir. Sertifika sahipleri, sürekli eğitim kapsamında takip etmeleri gereken ilgili konuları tespit etmek için aşağıdaki sınav müfredatına bakmaları ve bu müfredatı dikkate almaları yönünde teşvik edilirler.

Sertifika / Yeterlik	Sınav Müfredatı
CIA	https://www.tide.org.tr/page/436/Sinav-Kapsami
CCSA	https://global.theiia.org/certification/CCSA-Certification/Pages/Exam-Syllabus.aspx
CGAP	https://global.theiia.org/certification/CGAP-Certification/Pages/Exam-Syllabus.aspx
CFSA	https://global.theiia.org/certification/CFSA-Certification/Pages/Exam-Syllabus.aspx
CRMA	https://www.tide.org.tr/page/140/CRMA
QIAL	https://www.tide.org.tr/page/408/QIAL

4.2. Diğer Geçerli Faaliyetler

Resmi eğitim programlarına ek olarak, sertifika sahipleri, aşağıdakiler de dâhil çeşitli başka geçerli faaliyetler* vasıtasıyla CPE saati kazanabilirler:

- Sınavları geçmek
- Yayın yazarlığı ya da yayınlara katkıda bulunmak
- Yayınları çevirmek
- Sözlü sunumlar yapmak
- Gönüllü konu uzmanı sıfatıyla katılım göstermek
- Dış kalite değerlendirmeleri yapmak

Faaliyetlerin her biri için kazanılabilecek CPE saatleriyle ilgili detaylı bilgiler aşağıdaki bölümde sunulmaktadır.

* Not: Bu politika dokümanında listelenenlerin dışındaki faaliyetler, sertifika sahibinin söz konusu faaliyeti belgelendirebildiği, uygun sayıda CPE saatini hesapladığı ve söz konusu faaliyetlerin mesleki yetkinliğine katkıda bulunduğunu gösterebildiği durumlarda geçerli kabul edilebilir. Sertifika sahibi, belirli bir faaliyetin kabul edilebilir nitelikte olduğunu ve Mesleki Sertifikasyon Kurulu'nun öngördüğü koşulları karşıladığını kanıtlamaktan sorumludur.

4.2.1 Sınavları Geçmek

IIA dışındaki sertifikasyon sınavlarını geçmek	
- Muhasebe ve denetim sınavlarının her bir bölümü geçildiği için verilen CPE saatleri (örneğin, SMMM, CPA ya da CA):	10
Sınavda başarılı olunan yıl verilen en fazla CPE saati:	40

4.2.2. Yayın yazarlığı veya Yayınlar Katkıda Bulunmak

Yayın yazarlığı yapan ya da yayınlara katkıda bulunan sertifika sahipleri, Global İç Denetim Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim teknikleri gibi ilgili alanlara katkı sağladıkları takdirde, yaptıkları işler karşılığında CPE saatleri kazanabilirler. CPE saati kazanma ve bunları bildirme amaçları için, “yayımlar” dört kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek toplam CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra yayımlar için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Yayın Kategorileri	Her bir kategori için izin verilen en yüksek CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL
1.Yayın yazarlığı ya da yayınlara katkıda bulunmak (200 kelime başına 1 CPE saati)	25	10
2. Araştırma makalesi, makale veya blog yazarlığı ya da bunlara katkıda bulunmak (200 kelime başına 1 CPE saati)	15	6
3. IIA sertifikasyon sınav soruları yazarlığı (kabul edilen sınav sorusu başına 1 CPE saati)	20	10
4. QIAL vaka çalışması yazarlığı (kabul edilen QIAL vaka çalışması başına 10 CPE saati)	20	10
Yayın yazarlığı ya da yayınlara katkıda bulunmak için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.3. Yayınları Çevirmek

Yayımların çevirileri, Global İç Denetim Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim tekniklerine ilişkin sertifikasyon alanları ya da disiplinleri ile ilgili olmalıdır. İç denetimle doğrudan ilgisi bulunmayan basılı makale veya kitapların çevirileri, sertifika sahibinin söz konusu faaliyetlerin mesleki denetim yetkinliğine katkı sağladığını kanıtlaması halinde kabul edilebilecektir. CPE saati kazanma ve bunları bildirme amaçları için, “çeviriler” iki kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek toplam CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra çeviriler için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Çeviri Kategorileri	Her bir kategori için izin verilen en yüksek CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL
1. Kitap çevirmenliği (200 kelime başına 1 CPE saati)	25	10
2. IIA Tamamlayıcı Rehber (örneğin, Çalışma Rehberleri, GTAG’ler vb.), araştırma makalesi, makale ya da blog çevirmenliği (200 kelime başına 1 CPE saati)	15	6
Yayımların çevirileri için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.4. Sözlü Sunumlar Yapmak

Sözlü sunum (örneğin, seminerler, konferanslar ya da kurum içi eğitimler) yapan sertifika sahipleri, Global İç Denetim Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim teknikleri gibi ilgili alanlara katkı sağladıkları takdirde, bu çabaları karşılığında CPE saatleri kazanabilirler. Sertifika sahipleri, her 50 dakikalık sunum süresi için bir CPE saati ve bununla birlikte sunum süresinin üç katına tekabül eden hazırlık süresi için de kredi kazanabileceklerdir.

Örneğin, bir sertifika sahibi, 50 dakikalık bir sunum yaparak, 4 CPE saati kazanabilir (sunumun yapılmasından ötürü 1 CPE saati ve sunuma hazırlık için ise 3 CPE saati). Aynı materyalle ilgili daha sonra yapılan sunumlar, ancak ve sadece sunum süresi olarak bildirilebilir.

Orijinal vs. Sonraki Sunumlar	Her bir kategori için izin verilen en yüksek CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL
Orijinal sunumlar (CPE, sunum süresiyle birlikte sunuma hazırlık süresi göz önünde bulundurularak hesaplanır).	25	10
Aynı materyalin sonraki sunumları (CPE, yalnızca sunum süresi dikkate alınarak hesaplanır).	5	2
Sözlü sunumlar için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.5. Gönüllü Konu Uzmanı Sıfatıyla Katılımda Bulunmak

Sertifika sahipleri, bir komite üyesi, QIAL değerlendiricisi veya panelisti, IIA Global Rehber Katkı Sağlayıcısı ya da sınav içeriği çeviri kalitesi gözden geçireni olarak hizmet etmek de dâhil, “Katılım” kategorisinde yer alan çeşitli faaliyetler için CPE saatleri kazanabilirler. CPE saati kazanma ve bunları bildirme amaçları için, “katılım” dört kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek toplam CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra gönüllü konu uzmanı sıfatıyla katılımında bulunmak için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Katılım Kategorileri	Her bir kategori için izin verilen en yüksek CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL
1. IIA ya da iç denetime ilişkin mesleki bir endüstri kuruluşuna bir gönüllü görevli veya komite üyesi olarak hizmet etmek (her 50 dakikalık geçerli katılım için 1 CPE saati)	15	10
2. IIA global rehber katkı sağlayıcısı (her UMUÇ Tamamlayıcı Rehber başına 5 CPE saati)	10	5

3. Sınav içeriği çeviri kalitesi gözden geçireni (her 50 dakikalık çalışma süresi için 1 CPE saati)	20	10
4. QIAL gönüllüsü: - Mesleki deneyim portföyü (PPE) değerlendiricisi (PPE birimi başına ½ CPE saati)	20	10
- Vaka çalışması puanlayıcısı (vaka çalışması başına ½ CPE saati)	20	10
- QIAL panel değerlendiricisi (sunum başına 1 CPE saati + görüşme başına 1 CPE saati)	20	10
Gönüllü konu uzmanı sıfatıyla katılım için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	20	10

4.2.6. Dış Kalite Değerlendirmeleri Yapmak

Sertifika sahipleri, dış kalite güvence incelemelerine katıldıkları takdirde CPE saatleri kazanabilirler. CPE saatleri, yalnızca sahada geçirilen süre için kazanılabilir; rapor incelemek veya yazmak için yapılan kapsamlı hazırlık gibi faaliyetlerde ise hiçbir CPE saati verilmeyecektir. Her tip değerlendirme için bildirilebilecek CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra dış kalite değerlendirmeleri için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Kalite Değerlendirme Kategorileri	Her bir kategori için izin verilen en yüksek CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, QIAL
1. UMUÇ tarafından tanımlandığı gibi, bir iç denetim faaliyetinin öz değerlendirmesine ilişkin bağımsız (dış) doğrulama	5	5
2. Bir haftalık dış kalite değerlendirmesi	10	5
3. İki haftalık dış kalite değerlendirmesi	20	10
Dış kalite değerlendirmeleri yapmak için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	20	10

5. CPE Bildirim Süreci

Sertifika sahipleri (mesleğini halen icra eden ve etmeyen) her yıl, IIA tarafından gönderilen, CPE saatlerini bildirme yükümlülüklerini hatırlatan bir bildirim alırlar. Sertifika sahipleri, kazandıkları CPE saatlerini her yıl CPE bildirim formunu ibraz ederek bildirirler. Bu bildirim, aynı zamanda geçerli tüm Sürekli Mesleki Eğitim gerekliliklerinin yerine getirildiği konusunda imzalı bir beyan işlevi görmektedir. Sahip olunan her sertifika için ayrı bir CPE bildirim formu gönderilmelidir. Destekleyici dokümanlar (örneğin, eğitimi tamamladıktan sonra almaya hak kazanılan sertifika) ise, bu bildirim formuyla aynı anda gönderilmemeli ve sertifika sahiplerince muhafaza edilmelidir. Sertifikalı bireyler, Sertifikasyon Aday Yönetim Sistemi (CCMS) aracılığıyla CPE bildirim formlarını sunabilirler. Sertifika sahipleri, CPE saatlerinin uygun şekilde bildirilmesini sağlamaktan sorumludur. Gerekli CPE saatlerini tamamladıklarına dair bildirimlere ek olarak,

daha önce belirtildiği gibi sertifika sahipleri, *Standartlara* uyup uymadıklarını belirtmeli ve IIA'nın Etik Kurallarına uyduklarını beyan etmelidirler.

5.1. CPE Bildirim Ücreti

CPE bildirim ücretleri üyenin güncel statüsüne, sahip olduğu sertifikalara ve sertifika sahibinin bulunduğu yere göre değişiklik gösterebilir. CPE bildirim ücretlerine ilişkin en güncel bilgilere ulaşmak için aşağıdaki internet adresini ziyaret ediniz:

<https://www.tide.org.tr/page/143/Surekli-Mes-Gel>

5.2. Yıllık Bildirim Süresinin Bitiş Tarihi

İçinde bulunulan yıl için yapılan tüm bildirimler, her yıl 31 Aralık gününe kadar yapılmalıdır. IIA, bu dokümanda yer alan gereklilikleri başarıyla yerine getirdikleri konusunda, bireylerin her biri için uyum onay belgesi düzenleyecektir.

5.3. Gerekli CPE Saatlerinin Kazanılmaması ya da Bildirilmemesi

Bir takvim yılında yeterli CPE saatini kazanamayan sertifika sahipleri, herhangi bir CPE bildirim formu göndermemelidirler. Sertifikalı bireyler, ancak ve sadece, yeterli CPE saatini kazandıktan sonra bildirim form(lar)ını doldurmalıdırlar.

CPE bildirim formlarını 31 Aralık'a kadar tamamlayamayan bireylerin sertifika statüsü otomatik olarak "sertifikalı"dan "bekleme dönemi" duruma geçecektir. Sertifika sahiplerinin 12 aydan daha uzun bir süre "bekleme dönemi" kalması halinde, bu bireylerin sertifika statüleri, otomatik olarak "inaktif" statüsüne geçecektir. Tüm bu CPE bildirim statülerine ilişkin detaylı bilgiler – ve sertifikalı statüsüne tekrar nasıl dönülebileceği hakkındaki bilgiler – aşağıda sunulmaktadır.

Bekleme Dönemi Statüsü – Bu statüye geçen tüm bireyler, doğrudan CCMS'den ya da yerel Enstitüden bu statü değişikliği hakkında bildirim alacaklardır. Bekleme dönemi statüsündeki bireyler, sertifikalı olduklarını iddia edemezler. Bekleme dönemi statüsünü değiştirerek sertifikalı statüsüne geçmek isteyen bireyler, bekleme dönemi statüsünde tutulan sertifika veya yeterliklerin her biri için önceki yılın CPE bildirim formunu doldurmalıdırlar. Bildirim dönemi içerisinde yeterli sayıda CPE saati kazanamayanlar ise, noksanlıkları gidermek ve eksik saatleri tamamlamak için gelecek takvim yılından saatleri kullanabilirler. Ancak, aktif sertifikalı statüsüne geçmek amacıyla kullanılan CPE saatleri, içinde bulunulan yılın bildirim gereklilikleri için kullanılamaz.

İnaktif Statü – Bu statüye geçen bireyler, doğrudan CCMS'den ya da yerel Enstitüden bu statü değişikliği hakkında bildirim alacaklardır. İnaktif statüsündeki bireyler, sertifikalı olduklarını iddia edemezler. İnaktif statüsünü değiştirerek sertifikalı statüsüne geçmek isteyen bireyler, bir bildirim dönemi için CPE gerekliliklerini yerine getirmeli, inaktif statüsünde tutulan sertifikasyon ve yeterliklerin her biri için eski statü iade bildirim formunu doldurmalı ve eski statü iade ücretini ödemelidirler (güncel ücretlere TİDE web sayfasından ulaşabilirsiniz: <https://www.tide.org.tr/page/143/Surekli-Mes-Gel>). Eski statü

iadesi için kullanılan CPE saatleri, içinde bulunulan yılın bildirim gerekliliklerinde kullanılamaz.

6. CPE Kayıtlarının Muhafaza Edilmesi

Önceden de belirtildiği gibi, destekleyici dokümanlar (bir bireyin kazandığı CPE saatlerini hesaplamak için kullanılabileceği eğitim tamamlama sertifikaları gibi), yıllık CPE bildirim formuyla birlikte ibraz edilmemelidir. Ancak, sertifika sahipleri, gönderdikleri CPE bildirim formlarını ve tüm destekleyici dokümanların kopyalarını en az üç yıl boyunca muhafaza etmeli ve bu kayıtları, IIA'nın talebi üzerine IIA'ya veya onun görevlendirdiği kişiye sunmalıdır. Sertifika sahibi tarafından tutulan kayıtlar, aşağıdaki bilgileri de içermelidir:

- Programın adı ve/veya içeriğinin açıklaması
- Katılım sağlanan tarihler
- Kurs ya da programın yeri
- Sponsor kuruluş
- Kurs ya da program sponsoru tarafından önerilen CPE kredi saatleri irtibat yetkilisi
- Kursun tamamlandığını bildiren bir mektup, sertifika veya başka yazılı bağımsız katılım belgeleri
- Yayınları, sözlü sunumları ve komite veya diğer katılımları destekleyen dokümanlar

6.1. CPE Denetimi

IIA (ya da görevlendirdiği kişi), her yıl, CPE bildirim kayıtlarını denetleyecektir. Denetlenmek üzere seçilen bireylerin, kazandıkları CPE saatlerine ilişkin kanıt/belge sunmaları gerekmektedir. Talep edilen belgeleri önceden belirlenen tarihe kadar sunmayan bireyler otomatik olarak inaktif (bekleme dönemi) statüsüne geçecek ve o andan itibaren sertifikalı olduklarını iddia edemeyeceklerdir. CPE denetimi sonucunda, bir bireyin yeterli sayıda CPE saatini kazanmadığı anlaşıldığı takdirde, o kişiye, eksik kalan CPE saatlerini tamamlaması ve kazandığı saatleri belgeleyen dokümanları IIA Global'e göndermesi için 6 aylık bir süre verilecektir. Dokümanları tahrif ettiği ya da etik olmayan davranışlar sergilediği tespit edilen kişiler, ilave soruşturma için Mesleki Sorumluluk ve Etik Komitesi'ne bildirilecektir.

İç Denetçiler Enstitüsü (IIA), global genel merkezi Lake Mary, Florida, ABD adresinde bulunan uluslararası mesleki birliktir. 200.000’i aşkın üyesi olan IIA iç denetim mesleğinin global sesi, tanınan otoritesi, kabul edilen lideri, ana savunucusu ve eğiticisidir.

Dünya genelinde 200.000’den fazla IIA sertifikalı birey vardır. IIA üyeleri global sertifikasyon programlarına ek olarak, örneğin yerel, ulusal ve global mesleki ilişki ağlarına erişim, dünya standartlarında eğitim, standartlar ve rehberler, araştırma, yönetici geliştirme programları, kariyer fırsatları ve IIA Quality Services, LLC gibi kaynaklardan da faydalanırlar.

Global Headquarters
1035 Greenwood Blvd., Suite 401
Lake Mary, Florida 32746 USA

T +1-407-937-1111
E CustomerRelations@theiia.org
W www.globaliia.org/certification